

BioTech / GM Crops: 2014: دی پوری دنیا اچ تھیون آلی سرمایہ کاری دا جائزہ

لکھاری

کلانیو جیمز، (ISAAA) آئی ایس اے اے اے دے بانی تے امریطس چیئرمین

این مضمون کوں نوبل انعام حاصل کرن آلی نارمن بورلاگ دی صد سالہ جوبلی دے موقع تے 25 مارچ 2014 کوں ، انہاں دی طرف منسوب کیتا ویندا اے۔ جیڑے ISAAA دے موجد دے سرپرست اعلیٰ بن۔

حقیقت نمبر 1: 2014 بائیوٹک فصلان دی کامیاب کمرشلائزیشن دا انہیاں سال ہائی۔ 1996 توں پہلی رہائی توں گھن کے 1.8 ارب ہیکٹرز توں ودھ (پہلی واری چار ارب ہیکٹرز تون ودھ) ڈاڈھے چنگے سارے ہیکٹراں تے فصلان رہائیاں ونجیاں سن جہڑیاں کہ چین یا امریکہ دے مجموعی خطے دے 80 فیصد توں ودھ زمینی رقبے دے برابر ہائی۔ 2014 اچ 28 ملکاں اچ بائیوٹک فصلان رہائیاں ونجیاں سن جنہاں اچ 1996 اچ 1.7 ملین ہیکٹرز توں 100 فیصد ودھ وادھا ہویا تے 2014 اچ پیداوار 181.5 ملین ہیکٹرز تے اپنڑ گئی جہڑی کہ 2013 اچ 5 ملین ہیکٹرز دے مقابلے تے 6.3 ملین ہیکٹرز دا وادھا ہائی تے اے سالانہ وادھے دی شرح 3 توں 4 فیصد دے اچ تھئی گیا ہائی۔ اے 100 فیصد وادھے نے انہاں دنان اچ بائیوٹک فصلان نوں چھیتی نال اپنڑاں ونجنڑاں آلی فصل دی ٹیکنالوجی بنا ڈتا ہائی۔ ایڈھی وجہ ایہہ اے کہ اے واقعی منافع ڈیندی اے۔ بائیوٹک فصلان اگان آلی ملکاں دی تعداد 1996 اچ 6 ملکاں توں 4 گنا توں ودھ ہونڈیاں ہویاں 2014 اچ 28 تھی گئی جہڑی کہ 2013 توں ہک ملک ودھ تھی گئی ہائی۔

حقیقت نمبر 2: بائیوٹک فصلان اگاؤن آلی کساناں دی تعداد: 2014 اچ 28 ملکاں اچ 18 ملین کسان سن جنہاں اچ 90 فیصد نکے تے نمائڑے کسان سن، انہاں نے 181 ملین ہیکٹرز دے ریکارڈ رقبے تے بائیوٹک فصلان رہائیاں۔ کسان خطرے دے نال کھیڈنڑ دے ماہر ہوندے بن تے چنگی تے چھیتی نال پیداوار نوں ودھاؤنڑ دے بن۔ (فصلان رہانڑ نوں زرعی زمین کوں 1.5 ہیکٹرز تک محدود کریندے پے بن تے جنگلات تے رہائی دے علاقے کوں محفوظ تھیندے پے بن۔) 2014 اچ چین اچ 7.1 ملین نکے کساناں کوں تے بھارت اچ 7.7 ملین کساناں کوں 15 ملین ہیکٹرز توں ودھ رقبے تے بائیوٹک کپاہ دی رہاؤنڑ واسطے چنڑیا گیا۔ تے ایندی وجہ او فیدے بی بن۔ این طراں 2014 اچ فلپائن اچ 415000 نکے کساناں نے فیدہ چاتا ہائی۔

حقیقت نمبر 3: چنگی ڈاڈھی سیاسی خواہش نال بنگلہ دیش پہلی واری بائیوٹک بینگن (ایگ پلانٹ) دی تجارتی بنیاداں تے رہائی کیتی: خاص طور تے بنگلہ دیش جہڑا ہک نکا تے نمائڑا ملک اے او دھے اچ 150 ملین لوک رہندے پئے بن انہے 30 اکتوبر 2013 اچ بائیوٹک بینگن / ایگ پلانٹ دی رہائی دی منظوری ڈتی تے منظوری توں بعد اس توں وی کٹ ریکارڈ مدت اچ 22 جنوری 2014 اچ نکے کساناں نے بائیوٹک بینگن دی رہائی کیتی۔ اے بہوں چنگا کم ڈاڈھی حکومتی حمایت تے سیاسی خواہش خاص طور تے وزیر زراعت ماتہ چوہدری دی حمایت توں بغیر نیں کیتا جا سکدا سی۔ اے تجربہ نکے تے نمائڑے ملکاں آسٹریا ہک مثال ہائی۔ بنگلہ دیش پہلاں ای بائیوٹک آلو واسطے زمین دا ٹیسٹ کر چکیا ہائی۔ تے بائیوٹک کپاہ تے چاول آسٹریا زمین لہدا پیا ہائی۔

حقیقت نمبر 4: نویاں بائیوٹک فصلان اچوں کج فصلان دی ہونڑیاں ای منظوری ڈتی ونجی ہائی جنہاں اچ غذائی فصلان نال امریکہ اچ آلو تے بنگلہ دیش اچ بینگن (ایگ پلانٹ) شامل بن: 2014 اچ امریکہ ڈو نئی بائیوٹک فصلان دی رہائی دی منظوری ڈتی۔ آلو جہڑی کے کھاؤنڑ آلی شے ہائی ایڈھے اچ ایگریلا مائیڈ دی سطح کٹ ہائی جہڑا کے کارسینوجن اے تے چھلن تے کٹ ضائع تھیندا ہائی۔ ایڈھے اچ لیگنن الفا لفا یونٹ دے 179 (باروایکسٹرا) کٹ تھیندا ہائی۔ اے بہوں چنگی بضم تھیونڑ آلی تے چنگی پیداوار دیننڑ آلی فصل ہائی (الفا لفا دنیا اچ ڈنگراں واسطے چنگی فصل ہائی)۔ انڈونیشیا خشک سالی برداشت کرنڑ آلی گنے دی رہائی دی منظوری ڈتی۔ برازیل کلتیوینس دی منظوری ڈتی جہڑی ایچ ٹی سویا بین اے۔ وائرس دے خلاف کافی طاقت رکھنڑ آلی ایہہ فصل کراں اچ رہائی جاسکدی اے تے

ایہہ 2016 اچ رہائی ونجسی۔ ویتنام اچ 2014 اچ پہلی واری ہائیوٹک مکئی (ایچ ٹی تے آئی آر) دی رہائی دی منظوری ڈتی۔ ہس ویلے ہائیوٹک غذائی فصلان جنڑاں نے کسانان نوں چنگا فیدہ ڈتا۔ (جنوبی افریقہ اچ چٹی مکئی تے امریکہ تے کینیڈا اچ شکر قندی تے مٹھی مکئی تے امریکہ اچ پیپتا تے اسکواش) توں علاوہ بنگلہ دیش اچ سبزیاں دی ملکہ (بینگن) تے امریکہ اچ آلو نال نویاں ہائیوٹک فصلان دی منظوری ڈتی گئی۔ آلو دنیا بھر اچ چوتھی وڈی غذائی فصل اے تے چین اچ (آلو دی 6 ملین ہیکٹر پیداوار)، بھارت اچ (2 ملین) تے یورپی یونین اچ (2 ملین دے برابر) جیاں ملکاں اچ غذا دے تحفظ اچ اہم کردار ادا کر سکدیاں نے۔

حقیقت نمبر 5: ہائیوٹک فصلان اگان آلے پہلے پنج ملک: امریکہ 73.1 ملین ہیکٹر دے نال سب توں پہلے نمبر تے ہائی (دنیا بھر اچ 40 فیصد اے) مکئی دی اہم فصل نوں اپنڑاں دی شرح 90 فیصد توں ودھ (93 فیصد) ہائی۔ سویابین (94 فیصد) تے کپاہ (96 فیصد) ہائی۔ برازیل پچھلے پنج سالان توں ہر سال ہر ہیکٹر دی پیداوار دی شرح دے نال نمبر ہک تے ہائی۔ خاص طور تے برازیل پہلے دن توں بعد ڈوجھے سال اچ یچ ٹی/آئی آر سویابین دی ریکارڈ 5.2 ملین ہیکٹرز تے رہائی کیتی۔ ارجنٹائن 2013 اچ 24.4 ملین توں کٹ ہوکے 24.3 ہیکٹرز دے نال اپنڑی تریجھی پوزیشن تے ہائی۔ بھارت ہائیوٹک کپاہ دی 11.6 ملین ہیکٹرز دی ریکارڈ پیداوار نال (2013 اچ 11 ملین) چوتھے نمبر تے ہائی۔ تے اپناڑ دی شرح 95 فیصد ہائی۔ کینیڈا 11.6 ملین ہیکٹرز تون ودھ رقبے تے ہور کینولا رہایا تے اپناڑ دی شرح 95 فیصد نال پنجویں نمبر تے ہائی۔ 2014 اچ پہلے پنج ملکاں اچ ہر ہک نے 10 ملین ہیکٹرز تون ودھ رقبے تے رہائی کیتی جہڑی اونڑ آلے ترقی دے ویلے آسٹے وڈھی تے ڈاڈھی بنیاد ثابت تھیسی۔

حقیقت نمبر 6: 2013 اچ امریکہ اچ پہلی ہائیوٹک خشکی برداشت کرنڑ آئی مکئی دی رہائی کیتی جیڑی 2014 اچ پنج گنا توں ودھ تھی گئی: 2013 اچ امریکہ اچ پہلی واری ہائیوٹک خشکی برداشت کرنڑ آئی مکئی دی رہائی کیتی جہڑی کہ 2013 اچ 50 ہزار ہیکٹرز توں 5.5 گنا ودھ تھیندی ہوئی 2014 اچ 275000 ہیکٹرز تے اپڑ گئی۔ جہڑی دسوی پئی اے کہ کسانان نے انہاں کی قبول کیتا۔ اسی طراں ایہہ کم پبلک پرائیوٹ شراکت داری نال واٹر ایفشنٹ میز فار افریقہ (ڈبلیو ای ایم اے) نال کیتا گیا۔ تاں کہ 2017 تک افریقہ دے چنڑیں ملکاں نوں ہائیوٹک خشکی برداشت کرن آئی مکئی ڈتی ونجھے۔

حقیقت نمبر 7: افریقہ اچ ہائیوٹک فصلان دا جائزہ: ایہہ براعظم جنوبی افریقہ دے نال ترقی دا سفر کریندا پیا اے۔ جہڑا کے خشک سالی دی وڈھی وجہ توں 2.7 ملین ہیکٹرز دے نال کٹ سطح تے ہائی۔ سوڈان ہائیوٹک فصلان دی ہیکٹرز پیداوار اچ 50 فیصد وادھا کیتا ہائی۔ تے برکینا فاسواچ خشک سالی دی وجہ توں 0.5 ملین ہیکٹرز توں ودھ رقبے تے پیداوار نوں روک ڈتا۔ ست ہور ملکاں (کیمرن، مصر، گھانا، کینیا، ملاوی، نائیجیریا تے یوگنڈا) کٹ پیداوار آئی فصلان تے زمینی تجربے کیتے۔ جہڑے کہ منظوری توں پہلاں ہک ضروری کم اے۔ خاص طور تے ڈبلیو ای ایم اے ہک لائحہ عمل ترتیب ڈتا تاکہ 2017 اچ کیڑیاں توں بچنڑ (بی ٹی) دے نال ہائیوٹک خشکی برداشت کرنڑ آئی مکئی دا پہلا سٹیک ڈتا ونجے۔ ایہو جئے مناسب سائنسی آلات تے قیمت / وقت موثر ریگولیتری سسٹم دے نا ہونڈ نال فصلان دی رہائی اختیار کرنڑ اچ سب توں وڈی رکاوٹ ہائی۔ خاص طور تے نکلے تے نمائندے کٹ ترقی کرنڑ آلے ملکاں دے آسٹے ذمہ دارانہ، محنت طلب تے آسان نظام دی لوڑھ ہائی۔

حقیقت نمبر 8: یورپی یونین اچ ہائیوٹک فصلان دی صورت حال: یورپی یونین دے پنج ملکاں 2013 اچ 3 فیصد کائے نال 143016 ہیکٹرز تے فصلان دی رہائی کیتی۔ سپین 131538 ہیکٹرز تے ہائیوٹک مکئی دی رہائی کر نڈ نل سب توں آگے ہائی۔ جہڑی کے 2013 توں 3 فیصد کٹ ہائی۔ تے اپناڑ دی ریکارڈ شرح 31.7 فیصد ہائی۔ خلاصہ دے طور تے تن یورپی ملکاں اچ نکا جیا وادھا تے ڈو ملکاں اچ نکا جیا کٹ ہویا۔ جنہاں دی خاص وجہ مکئی دی کٹ رہائی تے افسر شاہی ہائی۔

حقیقت نمبر 9: ہائیوٹک فصلان توں حاصل تھیونڈ آلے فیدے: 2014 اچ نئے عالمی تجزیہ توں پچھلے وی سالان توں حاصل ہونڈ آلے بہوں سارے وڈھے فیدیاں دی تصدیق کیتی۔ پچھلے وی سالان اچ عالمی میٹا تجزیاں دیاں 147

تحقیقات کیتیاں گنیاں جنہاں ثابت کیتا کہ جی ایم ٹیکنالوجی نوں اپانڑ دی اوسط شرح دی کمی 37 فیصد کیمیائی جراثیم کش دوائیاں دی وجہ توں ، 22 فیصد دی شرح فصلان دی پیداوار اچ وادھا تے کساناں دے فیدے اچ 68 فیصد دا وادھا ہویا۔ اے تحقیقات سالانہ دنیا بھر دی تحقیقات توں حاصل ہونڑ آلے سارے نتیجیاں نوں درست مندے پئے ہن۔ 1996 توں لے کے 2013 تک تازہ عارضی اعداد و شمار دسدے پئے ہن کہ بائیوٹک فصلان خوراک دے تحفظ ، پائیداری تے ماحول/ موسم اچ خوشنما تبدیلی اچ وڈھا کردار ادا کریندیاں پئیاں ہن۔ فصلان دی پیداوار اچ وادھا ہویا جہڑا کہ 133 ارب امریکی ڈالر ہائی۔ 1996 توں لے کے 2013 تک جراثیم کش دوائیاں اچ 500 ملین کلو گرام کٹ استعمال کر کے چنگا ماحول ڈتا۔ صرف 2013 اچ 28 ارب کلو گرام کاربن ڈائی آکسائیڈ گیس خارج ہونڑ اچ گھاٹا ہویا جہڑا کہ 12.4 ملین کاراں نوں ہک سال آسٹے سڑکاں توں ہٹاونڑ دے برابر ہائی۔ 1996 توں لے کے 2013 تک 132 ملین ہیکٹرز زمین دی بچت کیتی تے جنگلی حیات کون محفوظ کر ڈتا گیا۔ تے 16.5 ملین نکلے کساناں تے انہاں دے خانداناں نوں جہڑے کہ 65 ملین تون ودھ لوک نے انہاں دی غربت ختم کرنڑ اچ مدد ڈتی۔ جہڑے دنیا دے سب توں نمائڑے کسان سن۔ بائیوٹک فصلان چنگیاں ہن پر اے علاج نئی۔ چنگی رہائی دے طریقے جس طرح فصلان دی رہائی تے مزاحمت دے انتظام تے عمل جہڑا کہ روایتی فصلان آسٹے ضروری ہن او بائیوٹک فصلان آسٹے وی بہوں ضروری نے۔

حقیقت نمبر 10: مستقبل دا لائحہ عمل: ہنڑ آلیاں وڈیاں بائیوٹک فصلان دی پہلے نالوں چنگی بڑھوتڑی دے پیش نظر (90 توں 100 فیصد) نکلے جئے سالانہ منافع دے نل محتاط اضافے دی امید تھیندی ہائی۔ تے ڈوہاں ترقی کرنڑ آلے تے صنعتی ملکاں اچ انہاں دے وادھے دی بہوں کٹ گنجائش ہائی۔ مارکیٹ اچ نئیاں بائیوٹک فصلان دیاں چیزاں موجود ہن۔ جہڑیاں کہ اگلے پنج سالوں دے اچ ساریاں کون ملسن (فصلان دی رہائی تے ویچن لئی ریگولیٹری منظوری ضروری ہائی) ہک پورے اختصاریئے اچ 70 توں ودھ چیزاں دی فہرست اے انہاں وچ نئیاں فصلان دا وسیع سلسلہ تے چیزاں جہڑیاں کہ کیڑیاں تے بیماریاں دے خلاف مزاحمت دے مختلف طریقیاں تے فصلان دے بچاونڑ دے طریقیاں تے مشتمل ہائی۔ گولڈن رائس آسٹے زمین دے ٹیسٹ کیتے جارے ہن۔ تے دیر نال خراب ہونڑ آلے آواں دی فصل لئی بنگلہ دیش، انڈونیشیا تے بھارت اچ زمین دے ٹیسٹ کیتے جارے ہن۔ امریکہ اچ سمپلاٹ قدرتی آواں نوں دیر نال خراب ہونڑ دے خلاف مزاحمت تے کم شکر آلے آواں دی فصل دی پیداوار اچ اضافہ دی منظوری دی درخواست کر چکیا ہائی۔ تے افریقہ اچ معمولی فصلان جس طراں غذائیت نل پرے کیلے تے جراثیم دے خلاف مزاحمت رکھنڑ آلے لوبیا ہائی، انہاں دی پیداوار اچ وادھے دی درخواست کیتی گئی ہائی۔ تے منظور شدہ فصلان نوں ودھاون لئی تے لوکاں نوں دیونڑ اچ کامیابی لئی پبلک/پرائیوٹ شراکت داری کرنڑ لئی تیار ہائی۔ چار پی پی پی کیس سٹڈی اچ جنوب دے تن براعظماں اچ مختلف فصلان تے قسماں دے وسیع سلسلے دا مکمل اختصارئے اچ جائزہ لٹا گیا ہائی۔

آئی ایس اے اے اے ہک غیر منافع آلا ادارہ اے جیکوں سرکاری تے نجی شعبے دی تنظیمان مدد کریندی ISAAA ہن۔ آئی ایس اے اے اے دی سارے رسالیاں اچ ساری بائیوٹیک فصلان دے تخمینے رپورٹ کیتے ویندے ہن۔ انہاں کون صرف ہک واری گنڑاں ویندا اے۔ قطع نظر این گال دے کہ انہاں فصلان اچ کتنی قسماں (خصوصیات) شامل کیتی ویندی ہن۔ این دی تفصیلات

”Global Stuts of Commercialized Biotech / GM Crop: 2014“ ISAAA Brief 46 اچ موجود ہن۔ اے رپورٹ Clive James لکھی اے۔ بئی معلومات دے واسطے ویب سائٹ کون وزٹ کرو: <http://www.isaaa.org> یا ISAAA SEAsia Eneter نال رابطہ کرن یا نمبر ملاونڑ : info@isaaa.org + 63495367216 یا ای میل کرو: